

Scénář k rozhlasové reportáži

Pavel Nechanský

Tým ze ZŠ profesora Švejcara v Praze 12

Pan Pavel Nechanský je synovcem hrdiny druhé světové války Jaromíra Nechanského. Ten se stal jedním z hlavních vojenských velitelů Pražského povstání v květnu 1945. Za to, že se strýc o několik let později zapojil i do protikomunistického odboje, byl v roce 1950 komunisty popraven a jeho rodina se tak ocitla v nemilosti. Pan Nechanský to poznal už jako šestileté dítě ve škole.

„Jsem vlastně začal chodit v roce 1961 do první třídy a pamatuju si, že už i v té době byl takovej zvláštní na mě pohled spolužáků a i učitelů. Vim, že teda tatínek s maminkou to měli jakoby takový těžký, snažili se mě do toho nijak nezatahovat, ale cejtil jsem takovou zvláštní atmosféru. Od pětačtyřicátýho, kdy se vrátil po tom Pražským povstání, když to takhle dobře dopadlo, tak byl vlastně oslavován v podstatě tak nějak do toho února 1948, kdy ten režim to všechno votočil a zkazil.“

Strýc Jaromír utekl po německé okupaci v roce 1939 do zahraničí a dostal se nakonec až do Velké Británie. Prodělal speciální vojenský výcvik a koncem války byl vyslán na území tehdejšího protektorátu Čechy a Morava.

„V roce 1945, 16. února, byl shozen s dalšími parašutisty u Nasavrk na Hradišti, a tam se připravovali vlastně na shozy zbraní, který budou zajišťovat, a postupně byl přemístěn do Prahy.“

Zvukový úryvek – Pražské povstání a boj o rozhlas

Během Pražského povstání se strýc pana Nechanského stal předsedou vojenské komise České národní rady a byl dokonce zástupcem exilového ministra obrany. To mu po válce přineslo zasloužený obdiv a respekt. Byl povýšen na majora, učil na vysoké škole...a taky se oženil.

„Měl za manželku Olgu Laušmanovou, která byla dcera Bohumila Laušmana, to byl v té době ministr průmyslu a měli svatbu v roce 1948, v březnu.“

Když se v poválečném Československu postupně dostali k moci komunisté, nechtěl se Jaromír Nechanský smířit s novou totalitou. Vytvořil spolu s dalšími vojáky protikomunistickou odbojovou skupinu. Ale ta byla už v roce 1949 prozrazena. Nechanského zatkli a veřejně ho soudili.

„To byla hrůza, tam prostě byl i můj otec, a říkal, že to bylo šílený, že tam vlastně vozili lidi autobusama, takový ty kovaný asi, který vlastně řvali v tom sále: Proč je vůbec soudíte? Vždyť je rovnou vyvlečte ven a pověste je, takovýhle prostě imperialistický svině!“

Komunisté chtěli, aby se na Jaromíra Nechanského zapomnělo. Znovu se tak o něm začalo mluvit až po pádu režimu. Ale i přes jeho nesporné hrdinské činy, není jméno Jaromír Nechanský stále dostatečně známo. A právě jeho synovec Pavel Nechanský se v současné době snaží, aby se to změnilo k lepšímu, a jméno jeho strýce se dostávalo i k dalším generacím.

„A taky určitý ty parašutisti byli za to odměněni. A strýc, znova to teda zvopakuju. Za to, že vlastně pak udělal to Pražský povstání a všechno vostatní, a vlastně uznání bylo dle mého, když to řeknu, slabý prostě, doteďka je to slabý. A to doufám, že se změní. Aby ten pohled na něj byl jinačí, aby ho mohla následovat i ta mladá generace.“

Zvukový úryvek – Hudba 1945